

KURIER ZACHODNI

»ISKRA«

Opłata poczt. ziszczona ryczałtem.

ROK XXV

Środa 13 czerwca 1934 r.

Nr. 160

Adres Redakcji i Administracji: Somołwiec
Piłsudskiego 4. Telefon: Red. 64, Adm. 73.

P.K.O. 302.712

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11—1 do 6—7
Rękopiśm. redakcja nie zwraca.

SĄDY DORAŻNE W AUSTRII

NOWE ZAMACHY BOMBOWE.

WIEDEN, 12.6. (PAT). „Wiener Zeitung” donosi, że we wtorek nastąpiło proklamowanie sądów doraźnych z rozszerzonymi kompetencjami. Osoby, które doniosły o wypadkach naruszenia ustawy o materiałach wybuchowych otrzymywać będą nagrody pieniężne do wysokości 10.000 szylingów.

WIEDEN, 12.6. (PAT). Komunikat urzędowy donosi: We wtorek w nocy dokonano zamachu na tor kolejowy w Wiedniu. Szyns zostały w dwóch miejscach wyrwane. Szkody nieznaczne. Ruch kolejowy nie został przerwany.

W nocy na 12 czerwca wysadzono w powietrze maszt elektryczny w pobliżu Schönbau w Dolnej Austrii, wskutek czego dostarczanie prądu elektrycznego musiało być na kilka dni wstrzymane.

12 czerwca o godz. 12.45 na pierwszym piętrze urzędu podatkowego w Salzburgu eksplodowała bomba, uderzyła w skrzyni z drzewem. Eksplozja wyrządziła w budynku wielkie zniszczenie. Dwie osoby odniosły lekkie rany.

W godzinach popołudniowych 11

Dr. Henryk Grodzinski
powrócił

(przyjmuje do 10-tej rano
i od 4—8 pop.) 3826

Francja nie płaci
DŁUGÓW WOJENNYCH.

PARYŻ, 12.6. (PAT). Rada ministrów postanowiła na wtorek oms postępowaniu nie wpłacać rat długów wojennych Ameryce, której termin płatności upływa 15 czerwca.

Ustąpienie

WICEMINISTRA DUCHA.

WARSZAWA, 12.6. (Tel. wł.). Od czasu rekonstrukcji gabinetu mówiło się wiele w kołach politycznych o nastąpieniu zmianach na wyższych szczeblach. Niektórzy z nich, jak wiadomo, zostali już dokonane.

Tenże, jak się dowiadujemy, najbliższą zmianą na być nastąpienie wiceministra opieki społecznej p. Ducha i mianowanie na to stanowisko wiceministra skarbu, p. Jastrzębskiego. Nominacje powyższych wojewodów uległy pewnemu opóźnieniu i nastąpią podobno z początkiem lipca.

Opieczętowność lokali

OBOZU NAROD. - RADYKALNOŚCI.

WARSZAWA, 12.6. (Tel. wł.). Polityczni przewodniczący areztowania wśród członków Obozu narodowo - radykalnego. W związku z tem opieczętowność lokali Obozu narodowo - radykalnego przy ul. Dzikiej i zatrzymano 4 osoby.

Język francuski

ZAMIAST NIEMIECKIEGO.

PARYŻ, 12.6. (PAT). „L'oeuvre” donosi, że we wszystkich szkołach związku o-wieckiego wprowadzone zostało obowiązkowe nauczanie języka francuskiego. Od tej pory od czasu ukladu w Rapallo obowiązowało w szkołach sowieckich nauczanie języka niemieckiego.

czewca zmniejszone w pobliżu miejscowości Telfa koło Innsbrucka magazyn, zawierający 46 kg. amonitulu, nabój wybuchowy i lonty. Amonitulu materiał wybuchowy w Austrii

nie wyrabianym. Aresztowano mechanika Józefa Amlichera i robotnika Patscheidera, którzy są znanymi zwolennikami stronniczo narodowo-socjalistycznego.

Drugi dzień pobytu ambasadora Max'a w Warszawie.

WARSZAWA, 12.6. (Tel. wł.). Dnia o godz. 12 w południe odbyła się uroczystość przeniesienia alicy Niedale na ulicę Alberta I.

Na tę uroczystość, która była hołdem ludności stolicy pamięci króla belgijskiego, stawili się tłumy publiczności. Nadzwyczajnym ambasador króla Leopolda III belgijskiego burmistrz Brucki Adolphe Max i członkowie ambasady natchęcejnej powitano gromadnie okrzykami.

Po krótkim przemówieniu prezydenta miasta Kocialskiego, robotnicy z wydziału technicznego zarządu miejskiego zjedli pierwszą od strony ogrodu

Soskiego (tablicę z dotychczasową nazwą ul. Niedale) i przybliżyli nową z nazwą „Ulica Króla Alberta I”.

Po uroczystości ambasador Max odjechał do poselstwa belgijskiego. W ciągu dnia dzisiejszego burmistrz Max jest gościem m. Warszawy.

O godz. 8 wiecz. prezydent Kocialski odwiedził w sali posiedzej Rady sta obiad na cześć amb. Maxa. Zaproszono 40 osób z rządu, dyplomacji i sfery samorządowej.

O godz. 10.30 w wielkiej sali kolonadowej Ratusza odbył się raiz, na który zaproszono przeszło tysiąc osób.

O skrócenie czasu pracy w kopalniach węgla.

GENEWA, 12.6. (PAT). Rada administracyjna Międzynarodowego Związku Pracowników zwołała na dzień 23 bm. konferencję reprezentantów rządów i pracodawców krajów produkujących węgiel dla rozpatrzenia możliwości równoczesnego ratyfikowania konwencji i reacji.

Ukróceniu czasu pracy w kopalniach węgla. Zgromadzeni przedstawiciele: W. Brytanii, Niemiec, Polski, Belgii, Holandii i Czechosłowacji.

Niemcy odmówili udziału w konferencji.

Szwajcaria ma wątpliwości co do zobowiązań Sowietów.

GENEWA, 12.6. (PAT). Jak donoszą z Berna, postać socjalistyczny Reichardz nagłał się w szwajcarskim parlamencie zjazdowym dysputacji przez Szwajcarów stowuików dyplomatyecznych z Sowietami i wyraził opinie, że Szwajcaria byłaby jedynym krajem, któryby sprzeciwiał się wstąpieniu Sowietów do Ligi Narodów. Szef departamentu politycznego Molin oświadczył w odpowiedzi, że jest bardzo prawdopodobne, iż Sowiety zwrócą się o przyjęcie do Ligi Narodów.

Szwajcaria nie może głosować za ich przyjęciem, głosować więc będzie przeciw, albo wstrzyma się od głosowania.

Opinia szwajcarska ma wątpliwości co do wykonywania przez Sowietów zobowiązań międzynarodowych. W każdym razie byłoby błędem gdyby Szwajcaria wystąpiła z Ligi Narodów, dlatego, że Sowiety zostaną do niej przyjęci, Szwajcaria nie będzie przez to zmuszona do nawiązania stosunków dyplomatycznych z Rosją.

Krwawe rozruchy w Hiszpanii Strajk rolny nie udał się.

MADRYT, 12.6. Dzięki zarządzaniu władz hiszpańskich strajk rolny nie udał się, niemniej jednak w niektórych okolicach strajkujący dopuszczają się aktów sabotażu i napadów na dwory.

Zorganizowani w związkach socjalistycznych robotnicy rolni utworzyli w prowincjach Saragossa, Jaen i Toledo oddziały szturmu, które atakują patroli gwardji cywilnej, strzegącej pól. W Torreperegu rolni napadł na dwór i zabił właściciela za to, że sprządał do roli pól robotników z miasta. Cztery dwory zostały zniszczone, a rodzinie właściciela zdołała pod ochroną policji uciec.

Pod San Bielem doszło do strzelaniny pomiędzy dwoma atakującymi pałac właściciela majątku, a gwardji cywilnej. Podczas rozruchów zabitych zostało 4 ludzi.

W prowincjach tych zanołowano kilkadziesiąt wypadków podpalenia łanów zbożowych, przyczem sprawców nie udało się wykryć. Rewizje w mieszkaniach

robotników rolnych doprowadziły do konfliktów wielkiej ilości broni i materiałów wybuchowych.

W Villa Nueva rozruchy przybrały charakter wojny domowej. Strajkujący robotnicy napadli na prezydenta miasta, który wraz z kilkoma dostojnikami obojędną tereny objęte strajkiem. Tym uderzeniem wrzecie do miasta i uświłwał szturmem zdobył ratusz. Sprawozdano kwaterze, która kilkakrotnie szarżowała na rozprzeczki.

Podczas ataku w Puchla i El Rubio zjedli został jeden robotnik, większa ilość odniosła rany. Są również strajki w ranach po stronie policji i gwardji cywilnej.

STRAJK W MALADZE.

MADRYT, 12.6. (PAT). Minister spraw wewnętrznych oświadczył przedstawicielom prasy, iż w Maladze wybuchł strajk powszechny dla poparcia strajku robotników rolnych. W związku z tem wydaliły się poważne zażościa, których szczegóły nie są jeszcze znane w stolicy.

Dziś w numerze:

REPORTAŻ Z WARSZAWY — str. 2
ZWYCZYSTO KONIA NAD... — str. 3
KOLEJKA
BOHATERSTWA BURMISTRZA
BRUKSIELI — str. 3
OSTROŻNIE Z KAPIELAMI — str. 4
O LOS TELEFONISTEK — str. 5
PROGRAM RADJOWY — str. 5
WYDAWANIE OBLIGACJI POZYCZ-
KI NARODOWEJ — str. 6

Dr.

Troppauer
wyjechał.

Gen. Fabrycy
INSPEKTOR EMARMJI.

WARSZAWA, 12.6. (PAT). Prasa donosi, że pierwszy wiceminister spraw wojskowych gen. dywizji Kazimierz Fabrycy mianowany został inspektorem armji. Funkcję pierwszego wiceministra pełni dotychczasowy zastępca gen. Fabrycego gen. brygady Tadeusz Kasprzycki. Nominacja pierwszego wiceministra nastąpi niebawem.

Sowiety

A MAŁA ENTENTA.

BUKARZESZT, 12.6. Z kół miodarodowych donoszą, że uroczyste podpisanie układu w sprawie wznowienia stosunków dyplomatycznych pomiędzy ZSRR a państwami Małej Ententy nastąpi w Bukareszcie w dniu 18 bm, tj. w pierwszym dniu obrad konferencji Małej Ententy.

Min. Barthou

JEDZIE DO BUKARZESZTU.

PARYŻ, 12.6. (PAT). Agencja Havasa donosi, że min. Barthou opuści Paryż 18 czerwca wieczorem, udając się przez Wiedeń do Bukaresztu.

Nowy samolot

FRANCUSKI.

WARSZAWA, 12.6. (PAT). Aeroklub francuski przesłał do Aeroklubu R. P. pismo, w którym zgłasza udział w Challenge nowego aparatu Caudrona.

Zalane miasto

500 OSÓB ZATONĘŁO.

BOSTON, 12.6. (PAT). Gwałtowna powódź zniszczyła prawie do zezacenia miasto Ocotopee w republice Honduras. 500 osób utonęło.

Straszne skutki

HURAGANU.

NOWY JORK, 12.6. Według ostatnich doniesień liczba ofiar katastrofy spowodowanej huraganem w San Salvador przekracza 3000 osób.

W jeziorach Gija i Coatpecque pływają setki trupów ludzi i zwierząt. Poziom wody jezior podnosi się o 10 m. Ograzne przetrzaści pod upranych oraz planiejsze kawy zostały zniszczone.

Jest to jedna z największych katastrof, jakie się wydarzyły w Ameryce centralnej w ciągu ostatniego dziesięciolecia. Władze republiki San Salvador organizują zakrojona na szeroką skalę akcję pomocy dla okolic nawiedzonych katastrofą.

REPORTAŻ Z WARSZAWY

Objawem zdzczenia jest torturowanie zwierząt

(Na marginesie dnia dobroci dla zwierząt).

Ulica Opaczewska — w kahuży błętej leży biedna dorozkańska szkapka. Co chwila drgnąca zbierająca jej ciałko nogi szwywo wystąpienie, kaszelna głowa z oczami zasłanymi bielmem ruchem rytmicznym tłusze się o bruk.

Widać przysłała na konia ostatnia godzina. Nakoło konia skupia się gromadka dzieci, przysiadają ma sę z trzema dziećmi, ale potem ośmieszona jego pozycją podchodzi coraz bliżej, aż wreszcie mimolotnie czołowiek uderza konia trzymanym w ręku hacikiem.

Wstał konia.

Koń nie reaguje, wie dziecko powtarza ten eksperyment raz, drugi i trzeci, coraz to mocniej okładając konia.

— Poczekaj, jak ja mu dam, to się ruszy — woła drugi.

I odeszli parę kroków podniósł on rękawiczki i zaczął iść na konia. Kamień trafił w bok i zszedł się po wystawie jednoręki.

Koń zadrgnął, uładował się podnieść, lecz brakło mu sił.

Niezdary ten ruch rozumieli dzieci, ciekawie i zagniewanie kryształowa gama śmiechu. I zaczęło się „śliczna”, a potem zabawa. Dzieci zaczęły na niego kamieniami, chwytały za oson, klify kijami, zasypywały piaskiem jego podłogę i oczy.

Koń się nie bronil — nie miał już sił — a może nie protestował.

Jeszcze tylko z cicha, drgany wychudłe nogi, głowa szkapka nie bieżnie.

Przed domami stało kilka matek owych „aniołków” i spokojnie przyspatywali się zabawie dzieci, żadnej nie przyszło na myśl okładać okrutników.

Gdy wchodziła się w le stronę, odrzucił uładował z kilku ust starczych oburzenie:

— A Pani co do tego!

Mocno podwzro wawarskiej kamienicy, gdzie królują pan dorozka wchodzi i zwracać się z jakimś do niego pytaniem o kogoś z lokatorów.

W ręku dorozki trzy maleńkie nieporadne ślepe szczeniaki. Pytam co z nimi zrobi.

— Pniakrew, już się czołowiekowi życie przykryży, tylko mu ciągle zaboby dodają. Już od kilku dni widzę ją po podwórku żółta suka — co raz to ją miała przepędzić — ale ona nie, tylko wchodzi, aż się dziekano w kącie o szczeniaki. Nie mogła cholera gdzieś znieść, tylko akurat tutaj zmieniła Gospodarz miał skłak, co to niby podwórka nie pilnuje i kazał w tej chwili z tym porządek zrobić.

Starą tom już upokoił, jęknem żelanym drapiem bez lech trzęsając, to na miejsce została.

W tej chwili dopiero spostrzegam ciałko malej szcuczny ze zmarszczoną głową.

Tych malech to tak nie można, bo trudno w lech trafić.

Matka! Dawaj już wiadro z wodą przelej — to utopię i będzie po kramie.

Zaczynam coś prosić tłumaczyć dorozki — że psiki w wiaderku będą się długo męczyć, że jeśli je już trzeba uśmierdzić, to trzeba to zrobić w inny sposób.

W odpowiedzi dorozka wrzuca psiki do wiadra i daje się słyszeć przeraźliwy piek. Uładowa i gonim młotem: — A pani co do tego — widziacie ja, opiekunka co się wtrąca do niewochnych rzeczy.

Pisk tonących psików — długo jeszcze dźwięczał mi w uszach.

Pewnego ranka słyszę pod oknami w podwórku kilka krzyków dzieci. Dawaj mały wydzierają coś sobie i drą się w nuchobog. Wychylam się i pytam o powód klótni.

— Bo proszę pani ja złapałem wróbla i on mi chce odebrać.

— Nieprawda! Bo moja szkapka go nakryje!

Tak, ale tyś powiedział, że go tylko wykupiesz i już wycofać będą ja.

Zaniepokojona tym wstępem wdom dzieci do siebie.

Okazuje się, że mały złapał psika i aby był czysty postanowił go wykupić — potem wydzierał chustką od nosa, która mała imitowała rękami i następnie psizak miał być uładowy w małym pudelku — kółku.

Widzę, że zawsze mamusia z małymi Jasiem jak go wykupie — tłumaczy mi niepewnie widząc moją aurę, minę.

Koncentracja wojsk sowieckich

na Dalekim Wschodzie.

LONDYN, 12.6. „Daily Telegraph” zamieszcza telegram swojego korespondenta, który, jadąc przez Syberję na Daleki Wschód, podał ścisłej obserwacji stan sil zbrojnych na granicy Mandżurji. Korespondent podkreśla, że dotąd odnotował się zwiększenie do stanu sowieckich sil zbrojnych na Dalekim Wschodzie, ale

teraz przekonał się, że przygotowanie wojenne Sowieców na Syberji są powolne i daleko powolne.

Korespondent twierdzi na podstawie informacji z wiarygodnego źródła, że Sowiety skoncentrowali 4 tys. samolotów i 500 tys. żołnierzy.

„Ap. Kowalski” Pot i Von Sudorj

5389

Jeszcze ciałem zwierzęcia miejsca zrezygnowane.

Najlepszym lekarstwem na suchoty jest... piś szalane z psa, który został połowi żartem, im dłużej trwa zabijanie, tem lekarstwo skuteczniej działa.

Trzeba jeszcze długiej pracy, aby w setkach tysięcy tych, którzy nie odzwyczajają potworom zępienia się nad zwierzęciem, stworzeniem, rozwinąć uczucie ludzkości.

Bezspornie jednym z najbardziej charakterystycznych sprawozdań kultury — jest sprawa stożku człowieka do zwierząt.

O biedna kultura Stoicy! Marzema Saryusz-Stokowska

MILJON

za

160 zł.

dać może tylko

Los loterii Państwowej

zakupiony w sześciu innych kolekturach

ST. HLAWSKIEJ

w Sosnowcu 3-go Maja 25;
w Bodoie, Malachowskiego 1;
w Jędrzejowie Górnego Maja 4;
w Zawieszczeniu 3-go Maja 4;
w Grodzku, Kościuszki 1.

GIEŁDA PIENIEŻNA

Dewizy: Belgja 12571, Gdansk 12270, Holandia 99940, Kopenhaga 11930, Londyn 2675, Nowy Jork (szabl) 52673, Paryż 3493, Traga 04, Szwajcra 122075, Włochy 4563, Berlin 26250, Stockholm 13709.

Oroty mniej niż średnie tendencja niejednorodna. Banknoty dolarowe w obrocie papierniczym 62979, Rułki złoty 4460, Dolar złoty 89125, Gramy czystego złota 52444, Marki niemieckie (banknoty) 19925, Funty angielskie (banknoty) w obrocie prywatnym 3272.

Papiery procentowe: 3 proc. pol. budowlana 4400, 7 proc. pol. stabilizacyjna 6725 — 6700, 60000 po 500 dol. 6736 — 6225, 4 proc. pol. 6000, 20000 dolarowa 5550 — 5340, 3 proc. kolumbijska 6475 — 6480, 6 proc. pol. 60000 7250 — 7300, 5 proc. pol. kolejowa kolumbijska 9800.

Akcje: Bank Polki 6575 — 6625, Warsz. Tow. fabry. cukru 2000.

ANTONI HRAM

CZARNY

(NIEWINNA KREW)

(współczesna powieść sensacyjna)

73

Widziałem się na wspomnienie własnego położenia, które zdawało się nie mieć żadnego wyjścia. Niepewność i lęk o własną skórę, a z drugiej strony szalona wprost wściekłość, wstrząsały nim do głębi.

— Co robić? — myślał z rozpaczą, ostrzając skradając się w stronę dworu.

Cokolwiek było stało, zostane wsiemni Czarnemu zdecydował, przysiadając za pianem prastariej liny.

Był wysłany na zwłady. Złustrował dwór dołka, stwierdzając z zadowoleniem, że wszystko układa się najpomyślniej. Wokół, niż zlego nie wrogą cisza. Żaden pies nie zaszczekał, ani nigdzie nie widać sylwetki nocnego stróża. Czemu wszystko potrafił obmyśleć po mistrzowsku. Zostawało już tylko wykonanie śmiętego planu.

Mimo dość późnej pory we dworze jeszcze nie spano, bo poprzez wąskie szpary okienek zaczęła się do parku żółta smuga światła i doładował bez przerwy słońcem odłone rozmowy.

Hryśko raz jeszcze obeszł folwarczne zabudowania i ruszył w stronę bawu. W tej chwili wy-

doło mu się że jakaś ciemna sylwetka przemknęła od zewnątrz i znikła w gęstwinie parku. Słabo już tłęjący pomyk nadziei rozległ na nowo wspomniali pochodnią. — Marusi! — zachłama myślał szczerze, mni w głowie.

Bez dłuższego namysłu podążył w tamtą stronę. Przyspieszając lataką przetrząsnął tę część parku na dołowi jemu, zszedł na nie, chwycił i anektującą z uwaga. Wokół jednak panowała cisza. Najmiejzzy nawet zszedł nie zdradził żywej istoty.

— Przywidzenie, nie więcej — westchnął z zalem. — Czas mi wrócić na miejsce. — Zmązał się po stronie pochylności jasu i szybko zdążył w stronę ciekawych murów.

Gdy zniknął w mrocznych nocy, z poza przytulonych do płotu krzewów jasminu wysunęła się cicho zgrabna postać dziewczyny i poszła jego śladem.

Była to Marusia. W ostatniej chwili przestąpiła, wierzając, aby Białyniec więcej tu nie miał wroć. Śledziła go od dawna i była przekonana, że Mikołaj wprost do szaleństwa kocha pianę ze dworu. — Pannie Zosie... — myślała z wężną gorczą w sercu. Teraz dopiero, kiedy przypomniała sobie jakie wrażenie zrobiła na nim wiadomość o planowanym napadzie na Mikusze, zrozumiała, że w zaciśnięciu przetrzymała wroga troška o nią. — Nie zostawi jej ztem na postwie okrutnych zbrodniarzy. Wiesz jeszcze ona, Marusi, go zobaczysz... Byłaby na czas zdążył przybiec na pomoc — niepokoiła się coraz więcej, jakby tym wypadku chodziło o jej szczęście.

Uszedłszy śladami Hryśki nad brzeg bezdeni, zatrzymała się w gęstzinie nadbrzeżnej wikliny. Pragnęła się przekonać czy Hryśko powróci do twierdzy. Mimo wszystko było jej zał tego chłopa i może dlatego spoglądała teraz za nim z szczególnym współczuciem. A gdy ten zniknął w wydymie białego mran — wolno naprzód walczyła w stronę teoru.

Nigdzie nie mogła sobie znaleźć miejsca. Chwała miała chęć wpaść do dworu, by ostrzeżać wsielono o niebezpiecznym groźnym im niebezpiecznym. Nie chciała jednak krzyżować planów Białynca, wyczuwając instynktem, że Mikołaj na swoją rękę coś przedsięwziął. Jeśli więc on tego nie zrobił, nie uważała za stosowne cokolwiek przedsięwziąć w tej sprawie.

Błądka nie było po parku bez wyraźnego celu, z jakimś nieokreślonym bliżej lękiem w duszy, wobec mających wkrótce nastąpić niezwykłych wydarzeń. Łowiła słuchem najmniejszą nawet odłask, skupiając całą uwagę na głównej wojdowej brannie, bieżącej od gościci.

Jeśli to tedy tylko, przybyłoby Białynca, myślała z błędą nadzieją w zmęczeniej duszy. Tem nie mniej jednak znielala spożerania w stronę fur wiodącego do cerkwi. Lecz i to żaden odgłos nie macił złowieszczyj ciszy.

Stając się na nogach dotarła do altany i usiadła na ławce. Stąd miała widok na dwór i na drogę. Postanowiła w tem miejscu czekać, choćby do rana.

D. c. b.

Zwycięstwo koła nad... koleją.

Ogłoszone ostatnio wydatki i dochody przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" za pierwszy kwartał wskazują zmniejszenie dochodów kolei w stosunku do listopada i grudnia ubiegłego roku. Gdy dochody z eksploatacji kolei w listopadzie dały przeszło 72 miliony złotych, a w grudniu więcej niż 82 miliony, to w styczniu osiągnęły za ledwie 70 mil. zł. Mało tego, jeśli zsumujemy styczniowe wydatki eksploatacyjne, wydatki na obsługi lotniczo i fundusz inwestycyjny, wielki otrzymamy, iż wynosiły one zł. 76,9 milionów, gdy dochody ze wszystkich powyższych pozycji sięgają tylko 70 mil. zł. A więc miesięśny deficyt miesięczny w wysokości około 70 mil. zł. Nawet gdyby odliczyć wydatki na lotnictwo, deficyt ten byłby nie o wiele mniejszy. Innymi słowy - polskie koleje państwowe są przedsiębiorstwem deficytowym.

Czy można się dziwić temu? Czy może być inaczej przy obecnych wysokich taryfach towarowych i osobowych? Wszyscy wiedzą, iż nadto do brze, iż poza nieznaną obniżką taryf osobowych, która została wprowadzona przed kilku miesiącami, opłaty kolejowe są obecnie równie wysokie, jak były dawniej i nie nie ustąpiły ze swej wysokości.

Ceny wszystkich towarów poleciały odławna na lew na sztych. Artykuły rolnicze kosztują dziś 37 proc. więcej, co płacono za nie w 1928 roku, a artykuły przemysłowe — 60 proc. Jak przy tak wielkim spadku cen towarów mogą one wytrzymać kosztowny przewóz koleją. W wszystkie płody drzew, drzewo, surowce najprzeróżniejsze są tak obciążone nadmiernymi kosztami przewozu, że zaczyna coraz częściej być świadkami powrotu do starodawnego przewoźni koniami.

Pocięwy koni wraca spowolmem na miejsce, z którego usunęła go maszyna, a parowa i mimo powolności transportu, zdolna spowolmem wrócić przed właściwe miejsce. Cofamy się w czasie zamierzając.

Już nietylko na dalekich kresach wschodnich, zamiast kolei, idą towary wozami, ciąganymi przez konie. Ładowne bryki i furmanki docierają już do serca kraju, do Warszawy. Konkurencyjna komunikacja samochodowa zdobyła pochłonięć koleją, stwarzając kilkanaście linii monopolistycznych autobusów państwowych. Tak sobie poradzono z autobusami. Czy jednak w ten sam sposób będzie można odebrać zarobek przetrzynym balazulom, przewożącym towary koni? Wszak nie do pomysłu jest budować okrycia brzoziemem, ciąganym przez trzy dyschawicze zaskapy z napisem P.K.P. A tylko w ten sposób będzie mogła konkurować koleją z koniami, o ile nie przystosuje opłat za

przewóz do obecnych zdolności płatniczych kraju i do niskich cen towarów. Przewóz koleją może stanowić tylko pewien określony procent ceny towaru, ale nie może podnieść jej w dwójnasób, jak to się dzieje w wielu wypadkach.

Ostatnio samo państwo daje najlepszy dowód, iż obecne taryfy kolejowe są zbyt wysokie. Oto do rozbiładowującego się w Warszawie pałacu Brühlowskiego, siedziby Ministerstwa spraw zagranicznych, sprawozdane są marmury z Kiele furmanek.

Stali się to dlatego, że przewoźni koniami jest tańszy, niż przewoźni koleją. Przykład ten wkraczałby wprost

w humorystykę, gdyby nie był samowolnym przykładem nieogrodzonej i nieopiekuwanej gospodarki kolejowej.

Jeśli tak postępuje instytucja państwowa, Ministerstwo, to czyż dziwnie jest, że kupiec i przemysłowiec, który szybciej i lepiej kalkulując od urzędu, już dawno odkrył, że Amerykę zastąpił transport kolejowy transportem kolejowym. W tych warunkach polskie koleje dają i będą dawały deficyt i jednym wyjątkiem z korzyścią dla nich i społeczeństwa jest obniżenie taryf. Upieranie się przy dotychczasowych wysokich taryfach przynosi tylko szkodę samemu kolejnictwu i całemu gospodarstwu społecznemu.

FERJE PREMIERA ANGELSKIEGO.

Mac Donald spodził kilkunastu urlop wyznaczonego w swej stródkowej postać, Losiemonów wraz ze swymi dziećmi i matką wesołą.

MASONI I NIEMYCIE.

Pod tym tytułem ogłosza zajmującą uwagę, w "L'Echo de Paris" nr. 19.596 z 8-go b.m., generał de Castelnau, szefowi bolater wielkiej wojny, przewodniczący francuskiejacji Kij Katolickiej, stwierdzając lub przypominając następujące fakty:

1) W r. 1913, krótko przed wojną, Wielka Loża Francuska obwiesiła o zastrzeżeniu stosunków z Niemcami szowinistów obu krajów, jak głosi pochwała Konwentu 1913, a jeszcze w

lipcu 1914 biskupi masonerii Albi Thomas wypowiedział przeciw podwyższeniu wydatków na wojnę.

2) Po wojnie, już w r. 1921, masoni francuscy nawigowali ponownie stosunki z niemcami. W r. 1922 delegat Wielkiej Loży Francji jedzie na kongres masonerii do Hamburga. W r. 1923, w czasie okupacji Rubry za rzu du p. Poincaré, wiedeński wielki mistrz hrab Schölesinger, jak stwierdza Wiener Freimaurer Zeitung, za-

biegał u masonów francuskich i spowodował interpelację z 24 maja 1923 przeciw p. Poincaré.

3) Od r. 1923 zjawia się też na arenie Stresemann, brat masonów z Loży Trzech Globów pruskiej, a wtedy współdziałanie masonów i obradów wojny się na dobre. Na konwencie W. I. francuskiej z r. 1925 brat Niemiec zaleca rewizję potępienia Niemiec za wywołanie wojny (str. 218 sprawozdania), czego żądają masoni niemieccy, a co Niemcom jest potrzebne, jako podstawa zerwania traktatu. Na konwencie z 19 września 1927 r. brat Bernier mówi, że o wojnie są świadkami. Nadrętnie w duchu polityki Brianda, co się miało stać w r. 1930. Nie doczekał tego zmarły w r. 1929 Stresemann, którego pamięć wręczono z 17 i 18 października 1929 r. w świątyni masonów przy ul. Puteaux.

4) Później główny nacisk współpracy masonów francuskich-niemieckich idzie na sprawę rozbrojenia. Jeszcze na konwencie z września 1933 żądano rozbrojenia się Francji bez warunków uprzednich (sprawozdanie str. 152), wbrew ostrzeżeniom masonów alzackich (str. 162), powołujących się na swą znajomość Niemiec, którym jednak brat Bernier (str. 190) odpowiada odmownie. Na tym to konwencie wezwano, by Francja dała przykład rozbrojenia, nawet gdyby inni narody nie rozbrajali, rzucił brat Dommolin, obecnie oskarżony o szpiegostwo.

General de Castelnau kończy słowami:

— To sądziłbym masonerii nazywać się zła.

ZDZIA

P. OJASZ THON PRZECIW RABINOM.

P. Ojasz Thon wystąpił w „Nowym Dzienniku” z ostrą krytyką wizyty rabinów u ks. kardynała Karkowskiego.

„Stwierdziłem przedwczoraj, że — jak ks. kardynał niechajże zabierze głos — nie ma powodu, aby się nie przyłączyć do niego z pretensją, jeżeli niemierny ówczesny mniemający napady na spokojnych żydów, znacząco to, jeżeli nie elementarnie, zosobowiały w sferze wpływów samego K. kardynała, że to wogóle wiarę chrześcijańską, jego żmudność słusznie tei rabinom nie ma niejednolitego z olśnieniem wywołanemu, rekrutującemu się z posterładki żydowskiej, jego Eminencja potrafiła wol rabinom, bez wystrząsanych honorów. Ten miżwieli się nie ma, skoro przyznał, że brat, mówił był traktowani jako zechęci, dających się do saloniów zazwyczaj nie zaprasza.”

Bokaterski burmistrz Brukseli

Wspomnienie z czasów wielkiej wojny.

Bawił w stolicy Polski nadzwyczajny ambasador belgijski, burmistrz Brukseli, p. Adolf Max, celem oficjalnego zawiadomienia rządu polskiego o wstąpieniu na tron Belgii króla Leopolda III po tragicznym zgonie Alberta I.

Niezwykły to gość i niepospolita osobistość Belgii w okresie wielkiej wojny, a zwłaszcza z życiem Brukseli, która bronił p. Max nie na polu bitwy, a w codziennych sprawach zarządzanych z potworną, przy entajmioną okupacją niemiecką. A bronił się bokatersko, z całym poświęceniem i oddaniem, które doprowadziły go do uwiezienia i wysłania do obozu koncentracyjnego w Niemczech.

Istniejące szeregi dokumentów, ilustrujących te bezładzienne, zdawało by się, walkę burmistrza Brukseli z okupantami niemieckimi. Zaczynamy ją tutaj, bo nie lenię nie maluję od nich tragedii ówczesnej stolicy Belgii i jej bokaterskiego burmistrza. Dnia 50 sierpnia r. 1914 na murach Brukseli ukazało się następujące oświadczenie burmistrza Maxa:

— Niemiecki gubernator Liege, generał polski, wzywa do kazań rozprawy następujące zawiadomienie:
Do mieszkaniowców miasta Liege,

Burmistrz Brukseli dotąd dowodził, że nie ma powodu, aby się nie przyłączyć do niego z pretensją, jeżeli niemierny ówczesny mniemający napady na spokojnych żydów, znacząco to, jeżeli nie elementarnie, zosobowiały w sferze wpływów samego K. kardynała, że to wogóle wiarę chrześcijańską, jego żmudność słusznie tei rabinom nie ma niejednolitego z olśnieniem wywołanemu, rekrutującemu się z posterładki żydowskiej, jego Eminencja potrafiła wol rabinom, bez wystrząsanych honorów. Ten miżwieli się nie ma, skoro przyznał, że brat, mówił był traktowani jako zechęci, dających się do saloniów zazwyczaj nie zaprasza.”

Smiałe to zaprzeczenie kłamstwa niemieckiego nie pozostało bez odpowiedzi. Następnego dnia ukazała się odezwa niemiecka tej treści:

— Ważne zawiadomienie.
Zakazanie niemiernym najgorzej wszelkie go ogłoszenia obywateli na murach, także ze strony zarządu miejskiego, bez jego zgody.
Bruksela, 31 sierpnia 1914.

Gubernator wojkowy (głosy) von Luttwitz, generał-major. A w pół miesiąca później pojawia się nowe oświadczenie burmistrza Maxa:

— Burmistrz Brukseli, dotąd dowodził, że nie ma powodu, aby się nie przyłączyć do niego z pretensją, jeżeli niemierny ówczesny mniemający napady na spokojnych żydów, znacząco to, jeżeli nie elementarnie, zosobowiały w sferze wpływów samego K. kardynała, że to wogóle wiarę chrześcijańską, jego żmudność słusznie tei rabinom nie ma niejednolitego z olśnieniem wywołanemu, rekrutującemu się z posterładki żydowskiej, jego Eminencja potrafiła wol rabinom, bez wystrząsanych honorów. Ten miżwieli się nie ma, skoro przyznał, że brat, mówił był traktowani jako zechęci, dających się do saloniów zazwyczaj nie zaprasza.”

Mimo to zrani on, bardzo głęboko, generał i burmistrz Brukseli. Wobec tego, że nie ma powodu, aby się nie przyłączyć do niego z pretensją, jeżeli niemierny ówczesny mniemający napady na spokojnych żydów, znacząco to, jeżeli nie elementarnie, zosobowiały w sferze wpływów samego K. kardynała, że to wogóle wiarę chrześcijańską, jego żmudność słusznie tei rabinom nie ma niejednolitego z olśnieniem wywołanemu, rekrutującemu się z posterładki żydowskiej, jego Eminencja potrafiła wol rabinom, bez wystrząsanych honorów. Ten miżwieli się nie ma, skoro przyznał, że brat, mówił był traktowani jako zechęci, dających się do saloniów zazwyczaj nie zaprasza.”

Odezwa ta zlewydowała o losie burmistrza Maxa bo w dziesięć dni później mieszkańcy Brukseli czytali następujące oświadczenie:

Oświadczenie.
Wobec tego, że burmistrz Max uwolniony z obozu, ażeby, przetoż wobec zła niemieckiego, utrzymać konieczność zawieszenia, w sprawie, którą znajduje się on w porządku więzieniu w Liege.
Bruksela, 16 września 1914.

Gubernator wojkowy (głosy) von Luttwitz, generał-major. Tego wielkiego Belga gości w swych murach stolica Polski, a z nią kraj cały. Dział burmistrz Brukseli hawi w Krakowie. Chyła się czoła przed jego bokatersstwem, patriotyzmem i niezłomną wolą. Dwadzieścia lat, aż do tych historycznych dni, aż do tych wielkich wartości duchowych i moralnych, które w niego dają jasno i stanowia wzór do naśladowania.

Ambasador Gutman W DRODZIE DO WARSZAWY.

„Moment” w depeszy z a. t. z Gdańska podaje:

— W drodze do Warszawy p. Gutman, przedstawiciel ludności polskiej, „Joint Foreign Committee” (Zjednoczony Komitet do spraw zagranicznych) jest to jakby ministerstwo spraw zagranicznych żydów w Londynie.

„Joint Foreign Committee” (Zjednoczony Komitet do spraw zagranicznych) jest to jakby ministerstwo spraw zagranicznych żydów w Londynie.

„Joint Foreign Committee” (Zjednoczony Komitet do spraw zagranicznych) jest to jakby ministerstwo spraw zagranicznych żydów w Londynie.

„Joint Foreign Committee” (Zjednoczony Komitet do spraw zagranicznych) jest to jakby ministerstwo spraw zagranicznych żydów w Londynie.

Ostrożnie z kąpielami

Święto morza w Zagłębiu pod hasłem zbiórki na FOM.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

ZAGŁĘBIA

„Zagłębie Dąbrowskie NAD POLSKIE MORZE“.

Zasiłki ubezpieczeniowe NA WYPADEK BEZROBOCIA.

miętaj o
ze Morskiej i Kolonialnej

